

Klebsiellamastitis

Vochtig zaagsel bron van dodelijke uierontsteking

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen maandelijks over ziekten in de melkveehouderij.

Dierenarts Toon Meesters (rechts) van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal en Jef Laureyns, verbonden aan de universiteit Gent (links), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Een pasgekalfde koe was ziek en had een pijnlijk hard kwartier waaruit waterige melk met een enkel vlokje kwam. Ze gaf nog nauwelijks melk en had koorts. Veehouders behandelen een uierontsteking vaak zelf. In onze praktijk werken al veel veehouders met een bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis. Hierin wordt afhankelijk van de ernst van de symptomen een standaardtherapie ingesteld én afgevoerd. Zo was de patiënt van deze maand behandeld volgens het protocol voor een coli-mastitis.

Het dier was behandeld met tegen E.coli werkzame antibiotica, zowel in de uier als in de nek. De melkveehouder had vanwege de koorts ook een injectie met ontstekingsremmer gegeven.

Het vaak uitmelken heeft bij iedere mastitis een heilzaam effect: bacteriën, dode cellen, ontstekingsvocht en de ziekmakende toxinen worden afgevoerd. Door gebruik te maken van een oxytocine-injectie vlakvoor het uitmelken zal de koe haar melk veel beter laten schieten en kunnen de schadelijke stoffen beter worden afgevoerd.

Bacterie in zaagsel

Deze mastitiskoe was ondanks de juiste aanpak alleen maar zieker geworden, waarop de veehouder de dierenartspraktijk belde voor een visite.

Het dier lag met diepliggende ogen in de box en voelde al koud aan. Met moeite kwam ze in de benen en uit het harde kwartier waren slechts enkele stralen waterig vocht te trekken. Inmiddels was er op het bedrijf een tweede koe met een dergelijke coliforme mastitis die niet reageerde op de behandeling.

In de melkmonsters, die de veehouder al

voor de behandeling genomen had, werd bij bacteriologisch onderzoek (BO) de Klebsiellabacterie gevonden. Na het bekend worden van de uitslag werd deze bacterie ook in het buiten opgeslagen witte zaagsel aangetoond. Het vochtige verse zaagsel van populieren zat nogal warm onder het plastic. Het al ingestrooide zaagsel is onmiddellijk verwijderd en de verontreinigde partij is afgevoerd. Uiteindelijk is één dier doodgegaan en zijn twee andere dieren voortijdig afgevoerd omdat na genezing de melkproductie niet meer op gang kwam. Ondanks het juiste behandelplan en de goede uitvoering daarvan was de veroorzaker van deze mastitis de reden van het niet reageren op de therapie.

Om chronisch besmette dieren op te sporen is bij de hoogcelgetalkoeien bacteriologisch onderzoek gedaan en daarop is nog een positief dier afgevoerd.

*Toon Meesters,
dierenarts te Roosendaal*

De encyclopedie **Klebsiella**

De Klebsiellabacterie behoort tot de coliforme bacteriën en veroorzaakt een acute, vaak fataal verlopende uierontsteking. Besmette koeien reageren niet op een therapie en dieren die van een Klebsiellamastitis genezen, geven nauwelijks melk meer. Vaak blijven deze dieren dragers, die regelmatig de bacterie in de melk uitscheiden en andere dieren kunnen infecteren. Sommige partijen los gestort vochtig zaagsel bevatten de Klebsiellabacterie. Vooral partijen met boomschors vormen een risico. Als dit zaagsel buiten opgeslagen is, vuil wordt of verontreinigd raakt, stijgt de besmettingskans.